Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Auton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. si 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 278. Brașovŭ, Duminecă 18 (30) Decemvrie 1888.

Cătră onorații cetitori!

„Gazeta Transilvaniei“ întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenței sale.

Nenumĕratele dovedĭ de simpatiă și de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincĭdecea a esistenței sale suntŭ cea mai viuă și mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ și condusŭ de iubirea de patriă și de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei dece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerințelorŭ timpului și trebuințelorŭ cetitorilorŭ sĕi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 *„Gazeta Transilvaniei“* a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu prețulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care di, érăși cu același prețŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugațĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulțite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putință spre a aduce îmbunătățirĭ atâtŭ în redactarea diarului câtŭ și în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca diarulŭ sĕ-și aibă tipografia propriă.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astădĭ dela unŭ diarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ dice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătățirilorŭ.

Din contră, astădĭ când, ca nicĭodată până acuma, posițiunea diaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre și amende în banĭ o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față tóte nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recâștigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă și sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca *„Gazeta Transilvaniei“* nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până și în coliba țĕranului.

Conduși de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ și cu începerea anului viitorŭ mai multe esențiale ameliorărĭ în diarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până adĭ la redactarea foii, suntemŭ decișĭ a cultiva mai multŭ și unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ putut da atențiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbațĭ cu cunoscințe speciale,* carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, așa ca materialulŭ ce'lŭ va conține sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ și acomodatŭ trebuințelorŭ poporului, nu numai pe tĕrêmulŭ politicŭ, literarŭ și socialŭ, ci ținêndŭ deopotrivă sémă și de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educațiunei și higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autoritățile cu carĭ vine mai desŭ în atingere și alŭ trebilorŭ sale financiare și comerciale.

Afară de aceea câștigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ diarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa prețului lui — și astfeliu sciind că sĕ sémte trebuința de a i se face cu putință orĭ și cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele și trebuințele lui, ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ **numerele nóstre cu data de Duminecă** și sĕ le întocmimŭ și sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ și ce cetitorŭ și **sĕ se pótă abona și separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la *„Gazeta Transilvaniei“*, care deși mai bogată în materialŭ va costa ca și până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* și în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ diarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Duminecă* ale *„Gazetei Transilvaniei“*, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Redacțiunea.

Prețulŭ abonamentului la „Gazeta Transilvaniei“:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ **3 fl.**; pe șése lunĭ **6 fl.**; pe unŭ anŭ **12 fl.**

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ **10 francĭ**; pe șése lunĭ **20 francĭ**; pe unŭ anŭ **40 francĭ.**

Abonamente la numerele cu data de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei“.

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe șése lunĭ 1 fl., pe trei lunĭ 50 cr. v. a.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ pe șése lunĭ 4 francĭ pe trei lunĭ 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 16 Decemvrie v.

Ne-amŭ ocupatŭ într'unulŭ din numerile trecute ale foii nóstre cu ordinațiunea ministrului ungurescŭ de agricultură, industriă și comerțŭ, privitóre la importarea rîmătorilorŭ din România în comitatele mărginașe cu ea.

Ordinațiunea e fórte laconică, spune numai, că importatorii nu mai au nevoiă sĕ céră o încuviințare deosebită pentru ca sĕ póta importa rîmătorĭ, numai câtŭ aceștia sĕ fiă sănĕtoșĭ și sĕ constate sănătatea lorŭ autoritățile de carantină din punctele pe unde se face importațiunea.

Ordinațiunea e peste totŭ astfelŭ alcătuită, încâtŭ omulŭ e sedusŭ a crede, că orĭ-ce greutățĭ s'au înfăturatŭ, îndată ce se constată, că rîmătorii importațĭ nu suntŭ atinșĭ de nicĭ o bólă.

S'a feritŭ déră ministrulŭ a arăta și alte condițiunĭ ce le cere importatorilorŭ, dér le-a comunicatŭ autoritățilorŭ de carantină.

Décă ministrulŭ a ținutŭ sĕ-șĭ dea aerulŭ, că e înclinatŭ a îmbunătăți raporturile comerciale cu România în vederea încheiărei unei convențiunĭ comeaciale în celŭ mai apropiatŭ timpŭ, și sstfelŭ s'a mulțămitŭ a spune simplu în ordinațiunea sa, că permite importarea rîmătorilorŭ, trebuia sĕ se gândéscă, că putea pricinui cele mai marĭ pagube importatorilorŭ, ba chiar ruina lorŭ, décă ar fi alergatŭ deadreptulŭ în România sĕ facă cumpĕrărĭ.

Nu scimŭ décă vre-unŭ negutătorŭ de rîmătorĭ a cădutŭ în cursa ministrului, și amŭ dori din inimă sĕ nu fi cădutŭ nicĭ unulŭ, căcĭ étă ce informațiunĭ avemŭ dela negutătorĭ carĭ au fostŭ prevĕdĕtorĭ și și-au luatŭ mai ânteiu informațiunĭ dela autoritățile de carantină.

Da, e permisă importarea rîmătorilorŭ, décă importatorŭ va plăti de fiecare rîmătorŭ, nu 25 fl. ca până acuma, ci 12 fl. în aurŭ vamă, ceea ce face vr'o patrudece florinĭ. Cu alte cuvinte nu'țĭ mai cere ministrulŭ sufletulŭ, ci numai jumĕtate din elŭ.

Cum e cu putință în asemenea împrejurărĭ sĕ se impórte rîmătorĭ din România? Lucrurile rĕmânŭ decĭ totŭ ca mai'nainte.

Ințelegemŭ sĕ se fi folositŭ ministrulŭ de acéstă apucătură, ca sĕ se insinue la cei din Viena, și póte și la cei din Bucurescĭ, că adecă e dispusŭ guvernulŭ din Pesta, vĕdêndŭ relele ce resultă din rĕsboiulŭ vamalŭ, sĕ mai slăbéscă din oposițiunea sa și, mai slăbindŭ și cei din România, sĕ se pótă ajunge la o înțelegere și sĕ se'ncheiă convențiunea.

Dér neesplicabilŭ e, ca unŭ ministru sĕ vîre în focŭ pe contribuabilii statului, carĭ se îndeletnicescŭ cu comerciulŭ de rîmătorĭ, făcêndu'i sĕ'șĭ facă cheltuelĭ cu călĕtoria până la autoritățile de carantină dela graniță, pentru ca sĕ ia informațiunĭ și sĕ se'ntórcă apoi îndĕrĕtŭ desamăgițĭ, ér alții póte că cheltuelĭ cu călĕtoria în România, ca sĕ facă cumpĕrărĭ.

„Părintescŭ“ guvernŭ!!

DIN AFARĂ.

Numĕroșĭ senatorĭ, deputațĭ, președințĭ de-ai diferitelorŭ societățĭ și alte personalitățĭ din Parisŭ au trimisŭ o adresă *comitetului centralŭ alŭ societății de pază asupra libertății și păcii* cu reședința în Milanŭ, în care dau espresiune aprobărei lorŭ pentru căldurosulŭ apelŭ alŭ comitetului centralŭ cătră Italienĭ și-lŭ felicită, că a protestatŭ în contra seducerilorŭ periculóse ale unei politice gelóse și amenințătóre. Prin acésta se aducŭ servicii nu numai intereselorŭ italiane, ci și causei umanității. Pacea este prima condițiune a civilisațiunii. Tóte popórele, care se lapĕdă de rătăcirĭ vechĭ, sĕ-șĭ facă o gloriă din aceea d'a coopera în scopulŭ păcii independente, în stimă reciprocă și după dreptate. Adresa încheiă dicêndŭ: „Acéstă causă câștigă cu fiă-care di mai multŭ terenŭ în Europa, care însătoșéză după ușurare de povara ce o apasă și după siguranță în viitorŭ.“

„Agenția telegrafică de nordŭ" anunță din *Teheranŭ*: Nu de multŭ o bandă de Perșĭ înfuriațĭ *au aprinsŭ* unŭ *trenŭ de călĕtorĭ*, cu care ocasiune au peritŭ și călĕtorii trenului, cei mai mulțĭ fiindŭ femei și copii. Guvernulŭ persanŭ a plătitŭ societății belgiane pentru vagónele arse 100,000 francĭ. Furia poporului a fostŭ așa de mare, încâtŭ era temere de o revoltă generală. Causa a fostŭ, că unŭ trenŭ a omorîtŭ unŭ Persŭ. Calea ferată se află între Teheran și Șah-Azim.

Sobrania bulgară a alesŭ președinte alŭ ei pe candidatulŭ guvernului Zaharia Stojanov cu 165 voturĭ, în loculŭ fostului președinte Toncev, care a fostŭ numitŭ ministru de justiţiă. Candidatulŭ oposiției, fostulŭ ministru Stoilov, a întrunitŭ numai 83 voturĭ.

SCIRILE ĐILEI.

In ședința din Decemvre a comitetului administrativŭ alŭ comitatului *Bistrița*, inspectorulŭ scolarŭ Havas raportă despre *școlele comunale* din acelŭ comitatŭ. Din Raportulŭ lui resultă, că *cercetarea* acestorŭ scóle în raportŭ cu cheltuelile ce se facŭ cu ele *e forte slabă*. Comuna Ilva-mică plătesce pentru scóla ei 884 fl. și e cercetată numai de 9 școlarĭ, Borgo-Tiha plătesce 742 fl. și școla e cercetată de 29 scolarĭ, Neposulŭ plătesce 792 fl. și nu e cercetată de nicĭ unŭ scolarŭ.

Ministrulŭ de justiţiă ungurescŭ, în scopulŭ revisuirei *legei de esecutare*, a cerutŭ opiniunea președintelui, respective a secțiunei tablei r. însărcinată cu afacerile de esecutare. După consultărĭ îndelungate, secțiunea respectivă a propusŭ între altele, ca sĕ se adópte acea disposițiune din noua lege austriacă privitóre la esecuțiunĭ, în sensulŭ căreia celui esecutatŭ sĕ 'i se dea voiă a cere sistarea esecutărei pe averea nemișcătóre în casulŭ, când prețulŭ de esecutare căpĕtatŭ ar fi mai micŭ decâtŭ a 3-a parte din prețulŭ adevĕratŭ alŭ obiectului licitatŭ, și cândŭ se póte dovedi, că esecutarea făcută cu asemenea prețŭ causéză ruina economică a esecutatului.

***

Cu ocasiunea jubileului Maiestății Sale au fostŭ înaintațĭ în infanteriă: la gradulŭ de *căpitanĭ cl. I.* căpitanii de cl II: Ionŭ *Feneșanu* (19), Panteleonŭ *Cocoracŭ* (96), Ionŭ *Popescu* (5), Iosifŭ *Pistolŭ* (9), Stefanŭ *Galianŭ* (99), Ilie *Radu* (83), Michailŭ *Șandru* (65), Pavelŭ *Duralia* (99), Iosifŭ *Maciaga* (57), Andreiu *Hănganŭ* (63), Ionŭ *Humița* (31), George *Boldea* (64); la gradulŭ de *căpitanĭ cl. II* locotenenții: Pavelŭ *Costanŭ* (2), Ionŭ *Humița* (37), Iónŭ *Matura* (54), Antonŭ *Daminŭ* (97), Teodorŭ *Țuma* (10), Iuliu *Mărginenŭ* (43); la gradulŭ de *locotenenți*, sublocotenenţiii: Teodorŭ *Caplanŭ* (28), Iosifŭ *Soica* (87), Ionŭ *Băliharŭ* (29), Stefanŭ *Pilarŭ* (30), Iosifŭ *Dică* (79), George *Peia* (43), Victorŭ *Moga* (62), Iosifŭ *Chevereșanŭ* (50), Alexandru *Varju* (5), Emilŭ *Prebegŭ* (6), la gradulŭ de *sublocotenenți* cadeții locțiitorĭ de oficier: George *Mazurŭ* (30), Dimitriu *Herbay* (82), Andreiu *Petricŭ* (45), Dimitru *Hakmanŭ* (51), Iónŭ *Bilină* (96), Adrianŭ *Cozma* (34), Vasiliu *Vlănăușă* (53); la gradulŭ de *căpitanŭ cl. II* la vênătorĭ, căpitanulŭ cl. I Eugenŭ *Filipŭ* (bat. 6); la gradulŭ de *căpitanŭ cl. I* în artileriă, căpitanii cl. II.: Pavelŭ *Galŭ* (reg. II), Michailŭ *Piscurŭ* reg (XI),. Suntŭ *transferațĭ* dela reg. de inf. 94 la comanda 9 de corpŭ maiorulŭ Petru *Procopŭ*, Locotenentu Aurelŭ *Predovicĭ* dela reg. 64 de inf. la reg. 2 de trenŭ. E înaintatŭ la gradulŭ de *cadetŭ locțiitorŭ de oficerŭ în* reserva infanteriei Vasilie *Mărginenŭ* (63). E concediatŭ cu léfă locotenentulŭ Iulianŭ *Palna* din reg. 50 deŭinf.

***

Sub pretextŭ, că au întrodusŭ ca contrabandă rîmătorĭ din România, s'a pornitŭ cercetare în contra mai multorŭ locuitorĭ din *Poiana, Rĕșinarĭ* și *Poplaca.*

***

Doi suboficerĭ din compania 14 a regimentului Mollinary din Budapesta, despre carĭ în urma unorŭ cercetărĭ rigurose s'a constatatŭ, că *maltratau pe tinerii recruți* în modŭ extraordinarŭ, au fostŭ condamnațĭ la perderea rangului pentru totdéuna și la câte 14 lunĭ închisóre. Sentința s'a pusŭ în ordinulŭ de di și s'a cetitŭ Lunea trecută în presența tuturorŭ suboficerilorŭ dela regimentŭ.

***

„Reuniunea română de cântărĭ din Oravița" va juca a doua ḑi de Crăciunŭ opereta lui Porumbescu *„Craiulŭ nou"*. Rolurile suntŭ împărțite fórte bine și repetițiile mergŭ de minune. Publiculŭ va avé o séră din cele mai plăcute. Pe lângă operetă se va juca comedia într'unŭ actŭ de Rosen *„Sărutarea"*. Deja au începutŭ a se prenota locurile mai bune în teatru. După representațiune va fi danțŭ în sala „Corónei"

***

„Reuniunea femeilorŭ române din „Oravița" va arangia și în acestŭ carnevalŭ balulŭ obicĭnuitŭ, care în anulŭ trecutŭ șĭ-a câștigatŭ așa de bunŭ nume și așa frumosŭ profitŭ. La acestŭ balŭ va lua parte publicŭ din totŭ ținutulŭ Oraviței. Sala dela „Corónă" pe atuncĭ va fi reînoită.

***

Adunarea generală a *Associațiunii pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și sodalilorŭ românĭ meseriașĭ* din acestŭ anŭ, considerândŭ, că numĕrulŭ învĕțăceilorŭ meseriașĭ așeḑațĭ aci în Brașovŭ se înmulțesce din anŭ în anŭ, ér mijlócele materialĭ ale Asociațiunii rĕmânŭ aprópe staționarĭ, de unde apoi resultă, că acésta nu este în stare a satisface la tóte necesitățile ce le întêmpină învĕțăceii în decursulŭ uceniciei lorŭ, a hotărîtŭ ca toțĭ aceia, carĭ trimitŭ copii pentru a fi așeḑațĭ la meserii aci în Brașovŭ, sĕ fiă rugațĭ a-se face membri, în casŭ însĕ când aceștia ar fi sĕracĭ, atuncĭ sĕ fie rugatŭ oficiulŭ parochialŭ, comuna, din care se află mai mulțĭ copii așeḑațĭ la meserii, sĕ se facă membră acestei Associațiunĭ.

***

Procurorulŭ comitatului *Bistrița* a arătatŭ ministrului de interne, că aresturile de acolo suntŭ pline de arestanțĭ, așa că nu mai e locŭ pentru alții. Ii cere sĕ ia disposițiunĭ.

***

In *Cața* și în *Drasŭ* bântue *scarlatina*, în localitatea din urmă destulŭ de gravŭ nu numai între copii, ci și între adulțĭ. Școlele suntŭ de mai multŭ timpŭ închise.

***

Comitetulŭ balului românŭ din Viena s'a constituitŭ ca și pănă acuma, sub președința neobositului domnŭ *Dr. St. N. Ciurcu.*

***

Étă unde ducŭ tendințele de maghiarisare! Sĕrăcescŭ comunele cu întreținerea de scóle comunale necercetate de scolarĭ. Românii merită tótă lauda pentru purtarea lorŭ vrednică. Suntŭ școle confesionale în care sĕ-șĭ dea copii, și decĭ între Românĭ n'au ce căuta scólele de maghiarisare.

Dările de consumŭ în 1887.

Din statistica ministeriului ungurescŭ de finanțe privitóre la venitulŭ dărilorŭ de consumŭ în anulŭ 1887 aflămŭ, că suma tuturorŭ venitelorŭ provenite din dările pe spirtŭ face 9.724,920 fl., față cu anulŭ trecutŭ au incursŭ sub rubrica acésta mai puținŭ cu 774,581 fl. Darea pe vinŭ a adusŭ 3.944,986 fl.; darea pe bere 1.278,401 fl.; pe carne 2.841,134 fl.; pe zaharŭ 2.392,559 fl. etc.

Suma totală a percepțiunilorŭ dărilorŭ de consumŭ a fostŭ în anulŭ 1887 de 24,974,086 fl.; față cu anulŭ de mai'nainte resultatulŭ în totalŭ este mai favorabilŭ cu 13.348 fl.

Venitulŭ dărilorŭ pe spirtŭ și bere arată unŭ scăḑĕmêntŭ de aprópe unŭ milionŭ, a crescutŭ însĕ venitulŭ dărilorŭ de consumŭ pe carne, vinŭ, zaharŭ și uleiu de minerale.

Numĕrulŭ fabricelorŭ de bere, carĭ în an. 1884—5 erau 118, în anulŭ 1886—87 a scăḑutŭ la 96. Scăḑêndŭ numĕrulŭ fabricelorŭ, a scăḑutŭ și cantitatea produsului de bere cu 70,000 hectolitri.

Fabricĭ de zaharŭ de napĭ au fostŭ 14, ca și în anulŭ precedentŭ. Productulŭ acestorŭ fabricĭ a crescutŭ considerabilŭ, anume dela 1.900,000 măjĭ metrice s'a urcatŭ cam la 2.500,000 m. m.

Intêmplărĭ diferite.

Honvedŭ desertorŭ. In Jaszbereny a desertatŭ unŭ honvedŭ luându'șĭ cu elŭ uniforma și calulŭ. Vĕḑêndu-se urmăritŭ, honvedulŭ se baricadă într'o casă publică. Conducĕtorulŭ gendarmilorŭ, cari-lŭ urmĕreau, îlŭ provocă de trei orĭ sĕ se predea, dér honvedulŭ nu voi. Atuncĭ gendarmii asediară casa în tótă forma, împușcară în ea, dĕrîmară pórta și pĕtrunseră în casă. Desertorulŭ se apĕră ca unŭ desperatŭ, dér în cele din urmă fu supusŭ și escortatŭ în lanțurĭ la Hatvan.

Trenŭ aprinsŭ. Inainte cu câteva ḑile se aprinse unŭ cupeu dela trenulŭ de persóne ce plecase din Csaba la Oradiamare. Deja flacările se întinseră în vagonulŭ învecinatŭ, când conducĕtorulŭ la strigătele de ajutorŭ ale călĕtorilorŭ opri trenulŭ în mijloculŭ câmpului. Călĕtorii din vagonulŭ ce ardea erau aprópe sĕ fie asfixiațĭ și mai mulțĭ dintre ei suferiră arsurĭ ușóre. Cupeulŭ, cum spune „Pesti Naplo", a arsŭ totalŭ împreună cu bagagele aflătóre în elŭ.

Literatură.

Convorbirĭ Literare din Bucurescĭ cuprindŭ în Nr. 9 dela 1 Decemvre: Raportulŭ lui Barbu Știrbeiu către Kisseleff. — Unŭ drumŭ greșitŭ (novelă), de Duiliu Zamfirescu. — Din istoria breslelorŭ, de V. A. Urechiă. — Unŭ incidentŭ linguisticŭ, de A. Sterca-Șuluțŭ. — Lascarŭ Viorescu, de W. de Kotzebue (trad. de A.). — Morții; Rugăciune (poesii), de B. Bîcu. — Dedicațiă; Când sórele (poesii), de Blanca Procopianŭ. — Bibliografiă.

„Meseriașulŭ Românŭ," fóiă pentru învĕțătură și petrecere, întocmită pentru meseriașĭ și toțĭ iubitorii de meserii. Apare în Brașovŭ de 2 orĭ pe lună în mărime de câte o cólă și costă pe ½ anŭ 60 cr. séu 2 francĭ. Editorŭ și Redactorŭ: *Bartolomeiu Baiulescu*, președintele Reuniunei pentru sprijinirea meser. rom. în Brașovŭ. — Nr. 24 dela 15 (27) Octomvre conține: Către cetitorii noștri; Cum se facŭ invențiunile? Ce opinie are Grigore despre concurență, de I. S. Spartali; Domnulŭ Destrémeaux; Feliurite pentru meseriașĭ; Multe și mĕrunte; Scirĭ economice și industriale; Diverse. (Sub ultimile 4 titlurĭ se cuprindŭ mulțime de scirĭ, instrucțiunĭ și notițe folositóre); Recepte folositóre; Glume, Bibliografiă etc.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

O visită la minele de sare din Ocna-Slatina.

Marmația, acelŭ pămêntŭ, de unde a descălecatŭ în Moldova Dragoșŭ cu soții sĕi, este înḑestratŭ de natură cu cele mai frumóse darurĭ. Are regiunĭ frumóse, romantice și pămênturĭ roditóre, mulțime de isvóre cu apă vindecătóre și mai presusŭ minele de sare cele mai bogate în tótă Ungaria.

Aceste mine hotărîrămŭ cățĭva studențĭ sĕ le visitămŭ și la sfatulŭ multora amŭ alesŭ ḑiua de 6 Martie, când se serbéză *Cunigunda*, patróna minelorŭ, căcĭ cu acea ocasiune și visita nóstră era sĕ fiă îndoitŭ de instructivă.

Sosi ḑiua de 6 Martie. Nĭ-amŭ luatŭ calea către Ocna-Slatina. Era o diminéță frumósă. Sórelui, care abia rĕsărise, îi lipsea încă căldura sĕ desghețe noroiulŭ din calea nóstră. Abia eșirămŭ din Sigetŭ, trecêndŭ podulŭ Tisei, și întrarămŭ în Satu-Slatina.

Satulŭ acesta, ca mai tóte satele din Marmația, e înghesuitŭ de Jidovĭ. Acestĭ parasițĭ, fugărițĭ din Rusia de către autoritățĭ, éră din Galiția și Polonia de fóme, au datŭ năvală asupra satelorŭ din Marmația și suntŭ adevĕrate lipitorĭ pe corpulŭ poporului din Marmația.

In Satu-Slatina strada pricipală, prin care aveamŭ de-a trece și noi, este tótă în mâna Jidovilorŭ. Casele, una lângă alta, tóte suntŭ cu ușe către drumŭ și tóte suntŭ totŭ odată și câte o prăvăliă mixtă, unde tóte se află de vêndutŭ, dela vinarsŭ începêndŭ, pănă la hârburĭ de sticlă. Decâtŭ aceste locuințe, numai cei dintrênsele suntŭ mai murdarĭ. Firesce că din acéstă împrejurare se póte esplica causa, că nu vedĭ nicĭ unulŭ între ei, a cărui față sĕ arate sănĕtate deplină.

Din Satu-Slatina abia este unŭ pătrarŭ de óră pănă 'n Ocna-Slatina. Acestŭ satŭ are înfățișarea unui orășelŭ din pricina caselorŭ frumóse edificate din partea statului pentru funcționarii minelorŭ. Biserica frumósă, totŭ de statŭ edificată, servesce ambelorŭ confesiunĭ, catolică și greco-catolică, așa că într'o Duminecă se servesce liturgia latină, în alta românéscă. Dér s'ar înșela rĕu celŭ care ar deduce din acéstă împrejurare, că ar esista o armoniă deplină între cei carĭ profeséză aceste douĕ riturĭ, căcĭ între Românii de-acolo, carĭ forméză propriu disŭ satulŭ, și între oficianții de origine germană, dér acuma prefăcuțĭ în Maghiarĭ ultraiștĭ, suntŭ cam încordate relațiunile. Că óre într'aceea stă causa încordării, „că" acestĭ oficiantĭ voescŭ a maghiarisa cu orĭ-ce prețŭ și într'acéstă tendință a lorŭ purcedŭ sistematicŭ, — căcĭ începŭ cu copii dela vêrsta de 4 anĭ în susŭ, pentru carĭ este edificată deja o casă de adăpostŭ pompósă — séu dóră este cu totulŭ altulŭ isvorulŭ încordărei, de astădată eu nu scrutezŭ, căcĭ altulŭ e scopulŭ meu acuma.

Erau trecute 8 óre diminéța când amŭ ajunsŭ la loculŭ destinatŭ. Aicĭ era deja mulțime de lume, încâtŭ abia amŭ pututŭ străbate la cassă sĕ ne cumărămŭ biletŭ de intrare.

Minele acestea suntŭ pe șesŭ, prin urmare celŭ care cunósce mine de metalŭ nicĭ la unŭ casŭ nu'șĭ póte forma idee clară despre ele, décă admite în cugetŭ o asĕmĕnare între cele de sare și cele de metalŭ în ceea ce privesce interiorulŭ lorŭ și modulŭ cum suntŭ așeḑate. In douĕ chipurĭ ne putemŭ scoborî: séu ne așeḑămŭ într'o corfă purtată de o mașină și ne lăsămŭ în josŭ, séu ne scoborîmŭ pe scărĭ. Celŭ dintêiu felŭ de scoborîre e comodŭ, însĕ nicĭ pe departe nu face asupra omului impresiunea ce o are scoborîndŭ pe scărĭ.

Calea care duce pe scărĭ este ca cum te-ai scoborî dintr'unŭ turnŭ înaltŭ pe scărĭ țĕpișe (pieḑișe.) Păreții acestei căi suntŭ de sare négră, calitatea cea mai dură, dér, înaintândŭ, suntŭ pestrițĭ de fășiile albe de sare curată, apoi de ce scoborĭ mai multe scărĭ, de aceea este mai curată sarea din părețĭ, carĭ sclipesc la lumina lampelorŭ, ca și cum ar fi formațĭ din petri scumpe.

Cotiturĭ, orĭ întorsăturĭ suntŭ pe calea acésta 120 la numĕrŭ, apoi la tótă cotitura este câte o lampă. Unii mai „voinicoșĭ" suflau lampele, publiculŭ rĕmânea în întunerecŭ pe vre'o câteva secunde, cei mai slabĭ de ângerŭ țipau, alții aveau frică a merge mai departe, mulțimea de poporŭ se'nboțea (se 'mbulḑia), auḑiai strigăte în tóte limbile. Se póte 'nchipui ce învălmășală a fostŭ unde

Din camerile române.

D-lŭ senatorŭ *V. A. Urechiă* reamintì cuvintele rĕposatului C. A. Rosetti, măestrul sĕu, că trebuie cucerită Plevna internă. Dênsulŭ se declară multŭ mai mulţămitŭ cu mesagiulŭ regal decâtŭ cu proiectulŭ de rĕspunsŭ.

Oratorulŭ găsesce, că în cestiunea ţĕranilorŭ rĕspunsulŭ Senatului este fórte laconicŭ, lucru care nu este potrivitŭ, căcĭ acéstă cestiune cere o grabnică soluţiune. Décă este la mijlocŭ o cestiune agrară, de ce sĕ mai vorbesce de resvrătire? Din nenorocire, guvernele trecute au tăgăduitŭ esistenţa unei asemenea cestiunĭ, dér onóre guvernului junimistŭ, elŭ a recunoscutŭ că esistă.

Oratorulŭ face apoi istoriculŭ cestiunei agrare în România în timpŭ de două vécurĭ, cetindŭ nisce documente din 1771, şi conchide, că în ce privesce propăşirea nóstră, numai noi prin noi putemŭ face ceva; nu ne trebue prin urmare sprijinulŭ Rusiei, după cum nĭ-a spusŭ d. Gr. Sturdza.

Rĕspunsulŭ, ca şi Mesagiulŭ, începe cu cestiunea politicei esterne. Eu am atinsŭ mai întêiu cestiunea ţĕranilorŭ, căcĭ acésta e după socotinţa mea cea mai importantă. Aci e *Plevna internă*... Dér din momentŭ ce principele Gr. Sturdza a vorbitŭ cu precădere de acestŭ paragrafŭ alŭ politicei esterne, eu nu potŭ sĕ nu dicŭ nimica... Fără sĕ potŭ urma în amĕnunţimele sale discursulŭ sĕu de tacticianŭ, de oştênŭ, de geografŭ, de statisticŭ etc.... eu daclarŭ, că nu sunt mulţămitŭ nicĭ cu propunerea principelui Sturdza şi nicĭ de asemenea redacţiunea din rĕspunsulŭ comisiunei relativŭ la politica Statului nostru, nu mĕ mulţămesce, şi nu pentru că s'ar compromite Statulŭ românŭ, décă s'arŭ urmărì şi pe viitorŭ politica esternă a d-lui I. Brătianu, urmată de 10—12 anĭ în ţéra acésta; nu vĕdŭ tocmai acolo pericolulŭ, unde îlŭ vede principele Sturdza.

In acéstă decadă, nu vĕdŭ că s'a fostŭ încheiatŭ vr'o convenţiune, cu legatŭ cu cutare séu cutare putere. Avemŭ simpatii fiă-care din noi, unii suntemŭ franţusiţĭ, cum dicea scriitorulŭ boerŭ către Verlamŭ, — alţii de, cam rusiţĭ, alţii nemţiţĭ; ce sĕ facemŭ, amŭ avutŭ nenorocirea sĕ primimŭ cu relaţiunile nóstre de familiă, orĭ cu educaţiunea nóstră simpatii séu antipatii pentru unii séu alţii. Dér din faptulŭ, că unŭ bărbatŭ, care a învĕţatŭ în Germania, Rusia séu în Francia, se găsesce la putere, încă n'aşŭ putea conchide, că şĭ-a vêndutŭ ţéra, că a făcutŭ alianţă cu puterea cu care simpatiséză.

Până acum nu vĕdŭ, repetŭ, sĕ fi ostŭ încăheiată vre-o convenţiune cu Austro-Germania, câtŭ de secretă, şi secretele se află mai alesŭ de bărbaţĭ susŭ puşĭ, ca principele Sturdza. Décă arŭ esista asemenea convenţiune aţĭ fi adus'o aci de faţă. O! atuncĭ aşŭ fi avutŭ şi eu de disŭ multe. Dér asemenea angagiaminte neesistândŭ, eu nu am de adusŭ nemulţumirĭ, nicĭ acestui guvernŭ, nicĭ celui cădutŭ. Modulŭ cum este redactatŭ acestŭ pasagiu din Rĕspunsulŭ la Mesagiulŭ Tronului totuşĭ nu'mĭ convine. Eu vĕdŭ că şi Mesagiulŭ şi rĕspunsulŭ ne vorbescŭ de neutralitate.

Şi eu aducŭ omagiele mele acelorŭ guverne, orĭ care arŭ fi ele, carĭ se vorŭ menţinė în *stricta neutralitate* faţă cu tóte statele. De aceea nicĭ pricepŭ ce neutralitate va fi şi aceea, când pe de o parte (cum dice d. Gr. Sturdza) vomŭ dice că Muscalii potŭ sĕ trécă cu óstea prin Dobrogea română, şi pe de alta, noi ne vomŭ aduna cu tabăra nu sciu în ce punctŭ alŭ ţĕrii. Ce vreţĭ sĕ facemŭ acolo? sĕ stămŭ cu arma la braţŭ, orĭ sĕ dicemŭ Muscalului: décă „ne veţĭ da ceva, noi neutralii vomŭ merge totŭ cu d-vóstrĕ?" Acésta nu mi-se pare tocmai, tocmai „neutralitate", şi léculŭ pe care-lŭ preconiséză d. preopinentŭ nu mi-se pare propriu a salva ţéra acésta. Eu aşĭ preferì alt-ceva dela ministerŭ, dela d-stră d-lorŭ senatorĭ; ce? sĕ nu uitămŭ, că nu suntemŭ singurĭ singurei în Orientŭ.

Vrêndŭ sĕ facemŭ prea multă pace, sĕ nu ne prea desinteresămŭ de ceea ce se face în Orientŭ. Audŭ că în Bulgaria s'au închisŭ şcolile, două, trei românescĭ, câte erau pe malulŭ dreptŭ alŭ Dunărei; apoi fórte mulţămimŭ de aşa prietiniă. Eu nu o potŭ primì. Audŭ vorbindu-se, că Bulgaria are sĕ se întindă în Macedonia şi Albania..... Apoi acolo avemŭ şi noi, nu pămênturĭ pe care sĕ le cutropimŭ, sĕ le anexămŭ, ci „Românĭ de protegiatŭ". Apoi credŭ că nu trebue sĕ ne desinteresămŭ de tótă mişcarea din Peninsula Balcanică şi gândescŭ că, pe cale înţeléptă, cum dice Mesagiulŭ şi chiar rĕspunsulŭ Senatului, cu multă cumpĕtare, vomŭ putea sĕ facemŭ şi pe Bulgarĭ şi pe Sêrbĭ, şi pe Albanezĭ, şi pe Muntenegrenĭ, şi pe Grecĭ şi chiar pe Turcĭ sĕ înţelégă, că salvarea tuturorŭ este în împreună conlucrare, în împreună apĕrare, numiţĭ resultatulŭ la care vomŭ ajunge, alianţă orĭ „federaţiune balcanică"

Este, vorŭ dice unii, o utopiă acésta, a câtorva din noi, dér ea va fi o realitate de vomŭ lucra în sensulŭ ei. „Federaţiunea" este singura mântuire a ţĕrilorŭ din peninsula Balcanică; căcĭ salvarea nóstră nu vomŭ afla-o gravitândŭ împrejurulŭ unorŭ anumite puterĭ, cum este chiar şi aceea pe care nĭ-a recomandat'o principele Sturza. Nu, nu vecinii noştri, nu, nimenea din Europa nu póte sĕ ne dea ceea ce noi numai ne vomŭ putė da: protecţiunea reciprocă între cei slabĭ, protecţiunea ce noi nĭ-o putemŭ asigura prin împreună conlucrare cu tóte popórele egalmente ameninţate din întregulŭ Orientŭ. (Aplause.)

Eu n'am ca principele Sturza interesulŭ de a scóte din ministerŭ pe junimiştĭ şi în specialŭ pe d. Carpŭ, care mi se pare celŭ mai liberalŭ.. Da, suntŭ din acei carĭ sincerŭ recunoscŭ câtŭ datorămŭ, în trecutŭ, în evoluţiunea nóstră istorică Rusiei, dér şi fie-căreia din puterile Europene. Eu sciu, că din momentulŭ ce Rusia era unŭ factorŭ alŭ faptelorŭ nóstre naţionale, încă dela Cantemirŭ, multă vreme Rusia ne-a făcutŭ bine în numele creştinătăţii.

Eu n'am dér sĕ aducŭ nicĭ o imputare acelui vecinŭ, şi noi îi vomŭ recunósce totd'auna binele care ni l'a făcutŭ; dér când vomŭ vedė că, pentru unŭ motivŭ orĭ altulŭ Rusia ne va fi făcutŭ, orĭ ne va face, câte vr'o rea slujbă, eu nu mĕ potŭ oprì de a-i dice: „Eştĭ tare, puternică, poţĭ sĕ ne strivescĭ, dér noi vremŭ sĕ fimŭ ţéră liberă, independentă, românéscă!.... Lasă-ne sĕ trăimŭ astfelŭ şi te vomŭ iubi... Altfelŭ nu! (Vii aplause.)

Repetŭ! eu n'am sĕ facŭ imputărĭ domnului Carpŭ şi orĭcăruia din junimiştĭ, ar dori principele Sturza sĕ'lŭ védă eşitŭ din ministerŭ, pe câtŭ timpŭ aceia vorŭ fi menţinutŭ neutralitatea perfectă.... Ce voiţĭ? Unŭ cabinetŭ cu drapelŭ ungarŭ, rusŭ séu francesŭ? Eu cerŭ cabinetului nostru sĕ rĕmână: Românŭ! Cu acelŭ ministerŭ românŭ va fi de sigurŭ neamulŭ românescŭ! (Aplause).

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Belgradŭ, 29, Decemvre. Deschiderea sĕrbătorésca a Scupcinei se face mane.

Varşovia, 29 Decemvre. Prin noulŭ planŭ de fortificaţiunĭ militare se transformă într'unŭ trilaterŭ puternicŭ de fortăreţe trei localităţĭ: Kovel, Litevski şi Bialyslok.

Parisŭ, 29 Decemvre. Alegerea deputatului pentru departamentulŭ Senei s'a fixatŭ pe dina de 27 Ianuarie. „Gazette de Frnace" face propagandă pentru candidatura ducelui de Chartres ca candidatŭ regalistŭ.

DIVERSE.

Cum se nutresce Sultanulŭ? Cu tóte că o mulţime nenumĕrată de servitorĭ împresóră pe Sultanŭ în palatele sale, totuşĭ bucatele, care i se servescŭ, suntŭ preparate numai de o singură persónă şi nimenea nu se póte apropia de ele. Tóte bucatele se prepară în vase de argintŭ şi după ce suntŭ gata se acoperŭ şi se sigiléză presentându-se mai ântêiu Inaltului sĕu Camerierŭ, care gustă din fiăcare bucată, înainte de a fi presentate Sultanului. Acésta este o apĕrare, ca sĕ nu fiă otrăvitŭ. Bucatele se servescŭ în vase de aurŭ. De obiceiu Sultanulŭ şede pe unŭ divanŭ aprópe de o feréstră, care are vederea spre Bosforŭ. Sultanulŭ nu întrebuinţéză nicĭodată farfurie şi fórte rarŭ furculiţă şi cuţitŭ. O lingură şi degetele lui suntŭ suficiente pentru ca sĕ se servéscă la mâncare. Pe moşii întinse, proprietăţĭ ale Sultanului, se cultivă şi se prăsescŭ totŭ ce este necesarŭ pentru bucatele lui. Aprópe o miiă chilograme de urezŭ se consumă pe fiăcare di pentru pilafulŭ indispensabilŭ, 300 chilograme sugărĭ, totŭ atâta cafea se întrebuinţéză pe di abstrăgêndŭ fructele şi alte delicateţe.

Pentru tótă curtea împĕrătéscă se gătesce de obiceiu urezŭ, carne de mielŭ, pâne etc. şi totuşĭ se mai întrebuinţéză pe fiăcare di în bucătăria împĕrătéscă 500 chilograme carne de bou, 500 chilograme carne de viţelŭ şi o mare cantitate de pesce, dulceţurĭ, fructe şi altele. Pe fiecare di se aruncă destule bucate care ar fi pututŭ hrăni aprópe o sută de familii. Multe din trênsele se strêngŭ de cerşitorĭ şi cu restulŭ se nutrescŭ cânii.

Câtŭ costă pacea Franciei? Din anulŭ 1872 şi până acum Francia a spesatŭ pentru armată şi fortificaţii 2 miliarde 250 milióne francĭ, ér în bugetulŭ anului viitorŭ e pusă totŭ în scopulŭ acesta suma de unŭ miliardŭ şi 65 milióne de francĭ. Adevĕratŭ, că s'au votatŭ numai 770 milióne în bugetulŭ acestui anŭ, dér s'a reservatŭ dreptulŭ de a se cere şi restulŭ până la unŭ miliardŭ 65 milióne în casurĭ de urgenţă şi e mai multŭ ca sigurŭ că şi acestŭ restŭ se va spesa. In anulŭ 1888 s'a venitŭ pentru bugetulŭ armatei în Francia 5 fl. 62 cr. de capŭ, în timpŭ ce în Germania s'a venitŭ numai 4 fl. de capŭ.

Femei otrăvitóre. In Erdwick din Slavonia femeile ţĕranilorŭ se ocupau sistematicŭ de mai multŭ timpŭ cu aceea, că'şĭ otrăveau bărbaţii. Pĕnĕ acum au fost arastate şépte femei, care 'şĭ-au otrăvitŭ pe proprii lorŭ bărbaţĭ şi pe alţii. S'a constatatŭ, că peste 20 de bărbaţĭ au fostŭ otrăviţĭ de aceste femei. Otrava o luau ele dela o otrăvitóre din Bingula. Criminalele se află în mânile tribunalului din Mitroviţa.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.40
Renta de hârtiă 5%	93.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	98.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	117.50
Bonurĭ rurale ungare	103.75
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104.25
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	129.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124.30
Renta de hârtiă austriacă	82.15
Renta de argintŭ austriacă	82.85
Renta de aurŭ austriacă	109.85
Losurĭ din 1860	138.90
Acţiunile băncei austro-ungare	875.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	305.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	310.90
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.72
Napoleon-d'orĭ	9.53
Mărcĭ 100 împ. germane	59.20
Londra 10 Livres sterlinge	120.75

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

era atâta poporŭ pe nisce scărĭ strîmte şi ţepişe.

Dér încă n'ajunseserămŭ la mijloculŭ drumului nostru, cândŭ ni-se 'nfăţişà privelişteа cea mai frumósă. Amŭ ajunsŭ adecă la loculŭ unde calea nóstră, strîmtă şi închisă, cum era până acolo, ajunge la golulŭ minei şi forméză unŭ balconŭ lungŭ, de unde ne puteamŭ uita în interiorŭ, ce are multă asemĕnare cu internulŭ unei bisericĭ gotice, din mijloculŭ căreia se ridică altarulŭ colosalŭ de sare. Josŭ, unde grăbeamŭ şi noi, mulţimea de ómenĭ undula pe arena de sare. Totulŭ era atâtŭ de fantasticŭ: păreţii colosalĭ, carĭ sclipeau la luminele electrice, murmurulŭ care-lŭ pricinuì mulţimea deja sosită josŭ, acestŭ murmurŭ străbătea însĕ atâtŭ de slabŭ până la noi, la balconŭ, şi atâtŭ de melancolicŭ, ca şi cum îlŭ audiamŭ printr'unŭ visŭ dulce; apoi căile laterale, care neluminate fiindŭ steteau părăsite şi negre, aceste tóte făceau asupra omului o impresiune, care numai a o simţi o puteamŭ, dér a o descrie nu suntemŭ în stare.

In fine sosirămŭ şi noi la ţînta nóstră. Ne amestecarămŭ şi noi între mulţimea care undula în susŭ şi'n josŭ, şi priveamŭ cum vederea mulţimei de luminĭ, care ardeau pe altarulŭ colosalŭ desare, într'atâta era paralisată de lumina electrică, încâtŭ acele luminĭ, pare-mi-se 550 la numĕrŭ, apăreau ardêndŭ ca totŭ atâtea puncte roşii.

După 9 óre se începură pregătirile pentru liturgiă. O parte din publicŭ ocupà băncile aşedate înaintea altarului, éră capela musicală a tăetorilorŭ de sare (care suplinesce strana) se aşedà pe unŭ balconŭ lateralŭ într'o depărtare destulŭ de mare dela altarŭ.

Preotulŭ începù serviţiulŭ divinŭ, rĕspunsoriile le da banda; dér pe când o parte mică asculta liturgia, o mare parte din publicŭ se preumbla, alţii căutau sarea cristalină, éră tinerimea, „flórea presentului, din care are sĕ fie fructulŭ viitorului", cânta prin despărţămintele îndepărtate, strigândŭ numele lui Kossuth, ca şi cum chiar elŭ ar fi fostŭ celŭ care a descoperitŭ sarea într'acelŭ locŭ.

Precum mĭ-a spusŭ unŭ lucrătorŭ din mină, pe la anulŭ 1870 a eşitŭ apă în mina „Cunigunda" şi o-a umplutŭ până la înălţimea de 4 stânjinĭ. Apa o-au scosŭ afară, ér de atuncĭ nu s'a mai repeţitŭ acéstă nenorocire, care a ameninţatŭ cu catastrofă aceste mine. Semnulŭ până unde s'a suitŭ apa, se vede şi acuma pe păreţĭ

In minele de metalŭ, când te vedĭ sub pămêntŭ într'o afundime de-o miiă de stânjinĭ, păreţii minei picură vecĭnicŭ şi vecĭnicŭ suntŭ umedĭ, lucrătorii arată la faţă ca cum s'ar fi sculatŭ din grópă, şi'şĭ periclitéză viéţa în totŭ momentulŭ numai ca sĕ pótă vegeta de pe o di pe alta până ce-i omóră cu desĕvêrşire aerulŭ coruptŭ şi stricăciosŭ, — involuntarŭ, îţĭ aducĭ aminte de bijuteriile de aurŭ care strălucescŭ în lumea din afară la gâtŭ pe braţe şi pe degete şi póte că acéstă lume nicĭ nu scie că metalulŭ acela galbinŭ chiar aşa de galbină i-a făcutŭ şi faţa aceluia, care a căutatŭ după elŭ. In minele de sare ne cuprindŭ însĕ cu totulŭ alte idei. Aicĭ domnesce aerŭ curatŭ, lucrătorii suntŭ sănĕtoşĭ, căcĭ aicĭ nu se află nimicŭ ce ar fi stricăciosŭ pentru ei, şi pentru-că tóte suntŭ plăcute aicĭ pentru vederea şi gândirea nóstră.

Eu celŭ puţinŭ acestei împrejurărĭ îi atribuescŭ, că cu tóte că eramŭ adunaţĭ acolo atâţia ómenĭ de-atâtea clase diferite, privindu'i dintr'o depărtare, pe toţĭ mi'i închipuiam aduşĭ aicĭ de unŭ singurŭ dorŭ, şi'mĭ părea bine că vĕdŭ atâta lume adunată, care lăpădândŭ grijile dilnice, lăsase de-o parte presentulŭ şi'şĭ îndreptéză privirile în trecutŭ, care cu câtŭ îşĭ are rolulŭ în timpĭ mai îndepărtaţĭ, cu atâtŭ apare mai gloriosŭ.

Cu aceste cugete eram ocupâtŭ când amŭ pornitŭ sĕ eşimŭ afară din mină. Ne-amŭ suitŭ în corfa pregătită spre acestŭ scopŭ şi peste vre-o câteva minute amŭ fostŭ afară cu colbŭ de sare pe vestminte. Bucuria de care eramŭ cuprinşĭ, vederea sórelui, care ne întimpinà cu radele lui lucitóre, dispărù de pe feţele nóstre când vĕdurămŭ şirulŭ lungŭ de şetre jidovescĭ cu diferite lucrurĭ de vêndare şi tóte birjele jidovilorŭ din Sigetŭ una mai pocită decâtŭ alta. Acestŭ realismŭ ne tredì din lumea ideală, care ni-o formarămŭ încă acolo sub pămêntŭ, şi se părea, că una după alta disparŭ ilusiile ce încă înainte cu o jumĕtate de óră le aveamŭ.

Gherlanulŭ.

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 15 Decemvrie st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	94.—	$94.^3/_4$
Renta rom. amort. 5%	$94.^1/_2$	95.—
Renta convert. 6%	$95.^3/_4$	$96.^1/_4$
„ „ „ 5%	$96.^1/_2$	$96.^7/_8$
„ „ urban 7%	106.—	$106.^3/_4$
„ „ „ 6%	100.—	101.—
„ „ „ 5%	93.—	$93.^1/_4$

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ